

מחווין להערכת המבחן במדעים ובטכנולוגיה לכיתות ח'

מיצ"ב תשס"ב

טיוטה שלישית

הנחיות כלליות

- בשאלות מסוג רב-ברירה (ר"ב) יש לרשום בדף התשובות את מספר התשובה שניתנה על ידי התלמיד.
- בשאלות הפתוחות יש להעריך את התשובה לפי ההנחיות המפורטות במחווין ולרשום בדף התשובות את הציון המתאים.

מס' שאלה	סוג שאלה	תשובה נכונה	טווח ציון
פרק 1			
		יערות הגשם	
1		כי מרבים לכרות ולשרוף את עצי היער שהולכים ו"נעלמים" (בתנאי שאינם מאפשרים ליער להתחדש).	1-0
2		על התלמיד לציין תועלת אחת מתוך הדוגמאות הבאות. <u>דוגמאות לתועלות אפשריות:</u> <ul style="list-style-type: none">מכירת עצים לצורך רווח כלכלי או פתרון בעיה כלכליתלצורך סלילת כבישים.חיפוש אחר מתכות יקרות כמו זהב ואלומיניוםשריפה לצורך הפקת אנרגיה (חום, אנרגיה חשמלית).	1-0
3		תשובה מלאה: שתי דוגמאות (2 נק') תשובה חלקית: דוגמא אחת (1 נק') <u>דוגמאות לתוצאות שליליות:</u> <ul style="list-style-type: none">הפחתת מספר העצים ולכן השמדת בעלי החיים שחיהם תלויים בעצים שנכרתו.חשיפת ילדים למחלות חדשות.הרס כפרים והעלמות תרבויותהגברת אפקט החממה עקב שרפת העצים הכרותים.	2-0
4	0	תשובה מלאה: שני משאבים (2 נק') תשובה חלקית: משאב אחד בלבד (1 נק') <u>משאבי הטבע בקטע: עץ, זהב, אלומיניום.</u>	2-0

מס' שאלה	סוג שאלה	תשובה נכונה	טווח ציון
5		<p>על התלמיד לציין משאב אחד לפחות.</p> <p><u>לדוגמה</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ נפט ▪ מתכות 	1-0
6		<p>תשובות נכונות לדוגמה:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ שינוי הסביבה הטבעית והרס בית גידול ▪ בעלי חיים שנפגעים מכריתת העצים ביער הם אותם בעלי חיים שתלויים בעצים לקיומם: מקור מזון, מקום מחייה, מקום הטלה וכדומה. <p><u>הערה:</u> מאחר שתלמידים לא למדו על בתי גידול, ניתן לקבל ניסוחים הקשורים בתוכן שלעיל.</p>	1-0
7		<p>על התלמיד לציין סיבה אחת מהבאות:</p> <p><u>דוגמאות</u> לסיבות לשרפת יער בלתי מכוונת:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ התחממות מקומית מוגברת על ידי ריכוז קרני השמש באמצעות שברי כלים מזכוכית ▪ רוחות חמות ויבשות ▪ ברקים ▪ שרידי מדורה ▪ בדלי סיגריות בוערות <p><u>הערה:</u> יש לקבל כתשובה כל סיבות אחרת שהיא הגיונית אחרות</p>	1-0
8		<p>על התלמיד לציין אחת מהסיבות האלה:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ שרפת יערות גורמת להסרת הגורם המקטין את עוצמת קרינת השמש שמגיעה אל האדמה ולכן האדמה מתחממת מאוד ומחממת את הסביבה. ▪ בשריפה נפלט החומר פחמן דו-חמצני אשר "כולא" חום שנפלט מכדור הארץ וכך גורם להתחממות הסביבה. 	1-0
9		<p>על התלמיד לציין אחת מהדרכים הבאות:</p> <p><u>דוגמה:</u> דרכים להשפעה על מדיניות כריתת היערות:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ מתן עזרה כלכלית למדינות העניות שהיער בתחומן. ▪ הענשת המדינות הרוכשות את העצים הכרותים. ▪ חינוך האוכלוסייה לשימור הסביבה ולפתרונות חלופיים. <p><u>הערה:</u> יש לקבל כל הצעה הגיונית ומנומקת אחרת.</p>	1-0

מס' שאלה	סוג שאלה	תשובה נכונה	טווח ציון
		האופניים של אריק	
1		<p>תשובה מלאה: שני יתרונות (2 נק') תשובה חלקית: יתרון אחד (1 נק') יתרונות לדוגמה:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ידידותיים לסביבה • משפרים כושר גופני • גורמים להנאה • עוברים בקלות בין מכוניות ובמקומות צרים • אפשר להגיע איתם כמעט לכל מקום • מחירם זול יחסית • לעתים אפשר לחסוך זמן • לא תלויים בזמני אוטובוסים • לא תלויים במסלולי נסיעה <p>הערה: יש לקבל כל יתרון הגיוני אחר</p>	2-0
2		<p>תשובה מלאה: שני חסרונות (2 נק') תשובה חלקית: חסרון אחד (1 נק') חסרונות לדוגמה:</p> <ul style="list-style-type: none"> • חשופים לפגיעה של מזג האוויר וזיהום אוויר • פחות בטיחותיים מכלי נסיעה סגורים • אי אפשר לנסוע בחברה צמודה • אי אפשר לנצל זמן נסיעה לפעילות אחרת • איטיות <p>הערה: יש לקבל כל יתרון הגיוני אחר</p>	2-0
3		<p>תפקיד השלדה, תפקיד אחד מהבאים: (1 נק)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ מחברת בין כל חלקי המערכת ▪ מחברת בין כל הרכיבים הנייחים והניידים. ▪ מקנה יציבות ▪ משמשת כגוף האופניים ▪ נושאת את הרכב <p>תפקיד הפנס, תפקיד אחד מהבאים (1 נק')</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ מאיר את הדרך ▪ מסמן ומאיר את הרכב <p>תפקיד הדוושות, תפקיד אחד מהבאים (1 נק')</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ מניעות את הגלגלים ▪ מניעות את האופניים 	3-0
4		<p>הקלט – מראה פחי האשפה (1 נק') הפלט – שינוי כיוון הנסיעה (1 נק')</p>	2-0

מס' שאלה	סוג שאלה	תשובה נכונה	טווח ציון															
		הניסוי של גיא																
1		עקב התאדות <u>או</u> התנדפות האצטון	1-0															
2		בצד שבו מונחת צלוחית האצטון (צד ימין באיור)	1-0															
3		<u>העיקרון</u> : ככל ששטח הפנים גדול יותר קצב ההתאדות / ההתנדפות גדול יותר	1-0															
4		<u>הצעה</u> : סגירה הרמטית של הכלי המכיל את האצטון	1-0															
5		מזג האוויר (החם) זרז את ההתאדות	1-0															
		מזג האוויר																
1		<table border="1"> <thead> <tr> <th>גובה</th> <th>טמפרטורה</th> <th>ניקוד</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>פני הים-</td> <td>21°C</td> <td>1 נק'</td> </tr> <tr> <td>1 ק"מ -</td> <td>14°C</td> <td>1 נק'</td> </tr> <tr> <td>2 ק"מ -</td> <td>7°C</td> <td>1 נק'</td> </tr> <tr> <td>3 ק"מ -</td> <td>0°C</td> <td>1 נק'</td> </tr> </tbody> </table>	גובה	טמפרטורה	ניקוד	פני הים-	21°C	1 נק'	1 ק"מ -	14°C	1 נק'	2 ק"מ -	7°C	1 נק'	3 ק"מ -	0°C	1 נק'	4-0
גובה	טמפרטורה	ניקוד																
פני הים-	21°C	1 נק'																
1 ק"מ -	14°C	1 נק'																
2 ק"מ -	7°C	1 נק'																
3 ק"מ -	0°C	1 נק'																
2			1-0															
3		תשובה: 10.5 °C. יש לקבל כל טמפרטורה בין 10-11 מעלות.	1-0															

פרק 2

1	ר"ב	(3)
2		1. יהלום (1 נק') 2. פלדה (1 נק') 3. ברזל (1 נק')
		3-0

מס' שאלה	סוג שאלה	תשובה נכונה	טווח ציון
3	ר"ב		
4	ר"ב	(1)	
5		א. בלון 3 (1 נק') <u>הסיבה</u> : כיוון שפחמן דו חמצני כבד מתערובת האוויר (1 נק') ב. יעלה למעלה (לשמים) (1 נק'). <u>נימוק</u> : מימן קל מתערובת האוויר (1 נק').	4-0
6	ר"ב	(3)	
7	ר"ב	(1)	
8	ר"ב	(4)	
9	ר"ב	(2)	
10	ר"ב	(1)	
11	ר"ב	(1)	
12	ר"ב	(3)	
13	0	חלק א' – תשובה ב. (1 נק') חלק ב' - <u>נימוק</u> : תהליך התאדות הזיעה לוקח / מעביר חום מהגוף אל הסביבה. (1 נק')	2-0
14	ר"ב	(4)	
15	ר"ב	(4)	
16	ר"ב	א. (2) זוחלים ועופות (1 נק') ב. (1) דגים ודו חיים ו- (2) זוחלים ועופות (1 נק') ג. (3) יונקים (1 נק') ד. (1) דגים ודו חיים (1 נק') ה. (2) זוחלים ועופות; ו- (3) יונקים (1 נק') ו. (1) דגים ודו חיים (1 נק') <u>הערה</u> : יש לקבל תשובה אם היא כתובה במספר או במלל	6-0

טווח ציון	תשובה נכונה	סוג שאלה	מס' שאלה
פרק 3			
קבוצה 1			
	(3)	ר"ב	1
4-0	תרמומטר (1 נק') אורך (1 נק') מעלות (1 נק') מילימטרים (1 נק')		2
	(א)	ר"ב	3
0-2	לא. (1 נק') <u>נימוק</u> : נוסעים לא יוכלו להיכנס לאולם (1 נק')		4
קבוצה 2			
	(2)	ר"ב	1
	(2)	ר"ב	2
	(2)	ר"ב	3
	(3)	ר"ב	4
קבוצה 3			
	(2)	ר"ב	1
	(1)	ר"ב	2
	(3)	ר"ב	3
	(2)	ר"ב	4

